

3. Odprti forum Slovenske digitalne koalicije 2020
DIGITALIZACIJA SLOVENIJE DANES ZA JUTRI

V Ljubljani, 26. november 2020

Delovna skupina za tehnologijo veriženja blokov
RAZPRAVA O DIGITALNEM EVRU

Razpravo o digitalnem evru je organizirala neformalna delovna skupina za tehnologijo veriženja blokov, ki deluje znotraj Slovenske digitalne koalicije. Sestavljajo jo štiri organizacije, in sicer [Blockchain Alliance Europe](#), [Blockchain Think Tank Slovenija](#), [Bitcoin društvo Slovenije](#) in [Slovensko blockchain združenje](#).

Razpravo o digitalnem evru je spodbudilo [poročilo Evrosistema Evropske centralne banke \(ECB\)](#) o možnostih izdaje digitalnega evra, objavljeno 2. oktobra 2020. Pred odločanjem o morebitnih nadaljnjih aktivnostih na tem področju si namreč Evrosistem želi pridobiti tudi mnenja zunanjih deležnikov glede izzivov in priložnosti izdaje digitalnega evra. Javno posvetovanje Evrosistema glede digitalnega evra poteka vse do **12. januarja 2021**, svoj odziv pa lahko tako posamezniki kot poslovni subjekti podate z izpolnitvijo [vprašalnika](#), dostopnega na spletni strani Evropske centralne banke (v nadaljevanju ECB).

Razpravo sta otvorili **Anja Blaj in Marina Markežič**, predstavnici organizacije Blockchain Think Tank Slovenije, ki sta slušateljem predstavili osnovne značilnosti digitalnega evra, ki naj bi imel podobne funkcije kot gotovina in konkurenčne značilnosti v primerjavi s podobnimi, predvsem privatnimi iniciativami, in dejavnike za njegovo vzpostavitev ter regulacijo. Ga. Markežič je kot ključne faktorje za njegovo uvedbo izpostavila **podpora digitalizaciji ekonomije ter čedalje manjšo vlogo, ki jo ima gotovina** (kar je tudi posledica pandemije), težnjo po konkuriranju ostalim institucijam in projektom (kot je denimo Libra, ki predstavlja zasebni denar), željo po zmanjševanju ekološkega odtisa in tudi nižanju stroškov obstoječega sistema. Z uvedbo digitalnega evra naj bi se hkrati izboljšala tudi varnost sistema; pri tem pa je Markežičeva opozorila na tržno nevtralnost nove valute in problem zaupanja končnih uporabnikov.

Sogovornica ga. Blaj pa se je dotaknila pravnih vidikov, ki bodo odvisni od tega, katero obliko digitalnega evra bomo pravzaprav uvedli. Pri tem je poudarila, da z njim ne nadomeščamo gotovine oziroma, da ECB zasleduje iste funkcionalnosti, kot jih ima gotovina sedaj. Obstaja torej težnja po ohranjanju pravice do zasebnosti (ki se kaže kot zmožnost sledenju

posameznikovim transakcijam), možnosti plačevanja v fizičnem svetu in preprostost ter razumljivost uporabe. Digitalni evro naj bi pripeljal do večje enotnosti znotraj evroobmočja ter pohitril in pocenil transakcije.

Kljub temu je v povezavi z digitalnim evrom trenutno več neznank kot pa znanih dejstev, niti še ni odločitve, da bo digitalni evro izdan, kar je v uvodu omenil tudi **Simon Anko**, direktor oddelka za Plačilni in poravnalni sistem Banke Slovenije, ki je podrobno predstavil aktivnosti ECB na tem področju. V nadaljevanju razprave se je podrobneje opredelil tudi do odnosa med digitalnim evrom in elektronskim denarjem ter kriptovalutami. Ob tem je izpostavil, da cilj digitalnega evra ni monopol na trgu plačil, saj ECB spodbuja konkurenčnost in oblikovanje vseevropskih privatnih rešitev. Tako bo vloga centralnih bank Evrosistema izdajanje tovrstne oblike evra, medtem ko bodo oblikovanje uporabniške izkušnje, mobilne aplikacije in t. l. "front-end" infrastrukture, morda pa tudi vodenje računov (v smislu odnosa s strankami) po vsej verjetnosti v domeni ustrezno nadziranih oseb zasebnega prava.

Ena od neznank je tudi tehnologija, ki naj bi jo digitalni evro uporabljal. O tem je podrobneje razpravljal **Klemen Zajc**, vodja tehnološkega razvoja pri podjetju Netis blockchain technologies, ki je tudi ustanovni član Blockchain Alliance Europe. Kot dobro možnost je izpostavil blockchain, ki je v svoji praksi že dokazal, da omogoča prenos vrednosti z enega računa na drugega in ki omogoča možnosti prilagoditve tudi za namene centraliziranih storitev, torej tudi digitalnega evra. Predvsem pa je Zajc izpostavil, da v družbi, ki se digitalizira, nujno potrebujemo elektronsko identiteto, ki bi služila kot ekvivalent fizični, pri tem pa bi morala zasledovati načela preprostosti, varnosti, univerzalnosti in visoke stopnje zaupanja. Ta bo predvsem pri digitalnih valutah, kjer so našteje lastnosti še pomembnejše kot pri ostalih interakcijah, ključnega pomena.

Po predstavitvah je sledila razprava in izmenjava mnenj, kjer je predstavnik Banke Slovenije izpostavil, da bo odločitev o nadaljnjih korakih glede digitalnega evra znana predvidoma spomladi leta 2021, ter da Banka Slovenije načrtuje tematski dogodek, na katerega bo povabljeni tudi slovenska fintech industrija. "Dejstvo je, da ostala valutna območja, kot so Kitajska, Švedska ali ZDA, na tem področju napredujejo, zato si zaostanek težko privoščimo," je dodal. Prav tako je g. Anko potrdil, da bodo izbiro ustrezne tehnologije preverjali preko pilotov in s tem testirali tudi blockchain, vsekakor pa dokončna izbira ne bo odvisna od trenutnih trendov.

Vsi udeleženci razprave so se strinjali, da je pri uvedbi digitalnega evra ključen dialog med ECB ter fintech skupnostjo. Predstavniki slovenskih organizacij so opozorili, da imamo tudi v Sloveniji domače znanje in podjetja, ki področje dobro poznajo in za aktivnim sodelovanjem lahko postanejo del rešitve, ter institucije hkrati pozvali na še večjo vključenost v prihodnje aktivnosti.